

свідчить практика стягнення і відшкодування податку на додану вартість [2].

Ткачик Ф. П. та Кристофович А. В. у своїй праці деталізують переваги та недоліки загальної та спрощеної систем оподаткування як для юридичних, так і для фізичних осіб-підприємців [3].

Отже, у кожній системі є свої плюси та мінуси і тільки підприємці повинні обирати, яка система краще саме для їх підприємств або організацій. При цьому за доцільним є збереження та вдосконалення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва.

Інформаційні джерела:

1. Перспективи розвитку в Україні спрощеного оподаткування малого підприємництва. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_30255

2. Майстренко О.В. Реформування податкової системи України – як спосіб вирішення податкових колізій. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_6905

3. Ткачик Ф.П., Кристофович А.В. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування в Україні. *Економіка та митно-правові відносини*. Випуск 2, грудень 2017 р. С. 22-31. URL: <http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/5.-Ткачик-Кристофович-22-31.pdf>

ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ НА АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ

Жовтогарячий А.С., гр. ФБСС-М-1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.С. Міщенко**

Державний біотехнологічний університет

Аграрний сектор є одним із базових в економіці та стратегічно важливих для національної безпеки. Відповідно, усі засоби державного регулювання мають сприяти його ефективному функціонуванню.

Для аграрного сектору особливо відчутним засобом державного регулювання є податкове навантаження, яке протягом кількох останніх років зазнало значних змін. Як показує практика, запровадження цих змін неоднозначно сприймалося серед сільськогосподарських товаровиробників, бо саме значне оподаткування зменшує обсяг їхніх фінансових ресурсів, які потенційно могли б бути залучені на оновлення виробничих потужностей, удосконалення технологій виробництва та підвищення рівня його інноваційності тощо. Тому систематичний аналіз змін у методах оподаткування АПК є актуальним у будь-який час.

Зосереджуючись на фіскальних аспектах ефективності функціонування аграрної сфери виробництва, доречно було б розглянути рівень сплати податків до бюджетів різних рівнів сільськогосподарськими підприємствами. Відтак можемо прослідкувати роль аграрної сфери у наповненні бюджетів різних рівнів (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка податкових надходжень від платників аграрної сфери до бюджетів різних рівнів у 2018-2019 рр., млрд грн

Вид надходження	2018 р.	2019 р.	Темп росту,%
Податок на прибуток	1,4	1,2	-0,15
ПДВ	19,5	21,0	+7,6
Відшкодування ПДВ	27,7	3,8	-86,2
Акцизний податок	4,6	0,02	-99,6
Рентна плата за користування надрами	17,4	1,5	-91,4
Податки на майно	4,1	4,9	+19,5
Екологічний податок	0,07	0,08	+14,3
ПДФО і військовий збір	21,3	22,2	+4,2
Єдиний податок	5,4	5,8	+7,4
Всього	53,6	57,1	+6,5

Джерело: обчислено автором на основі джерел [2]

Станом на кінець 2019 р. збільшення суми сплачених податків в аграрному секторі відбулося по ПДВ (+1,5 млрд грн.), податку на майно (+0,8 млрд грн), екологічному податку (+0,01 млрд грн), податків з трудових доходів (ПДФО та військовий збір) - +0,8 млрд грн і єдиному податку - +0,4 млрд грн. Щодо всіх інших, то по них відзначаються суттєві спадні тенденції, що свідчить про те, що податкове навантаження на агробізнес є доволі відчутним [1].

Першим кроком для послаблення податкового тиску на аграрних виробників має стати перегляд діючих ставок ПДВ на продукцію сільськогосподарського виробництва. Тобто на категорію продукції, що відноситься до продуктів харчування першої необхідності, зважаючи на показник матеріальної депривації населення України, доцільно звільнити від оподаткування ПДВ. Адже функціонування ПДВ сприяє здорожчання товарів і продукції.

Окремо слід зосередити увагу на екологічному оподаткуванні. Все частішими в агровиробництві стали випадки, коли сільськогосподарські виробники, практикуючи інтенсивні технології вирощування без дотримання норм сівозміни. І в даному випадку

агресивніше екологічне оподаткування (розширення бази оподаткування та збільшення ставок податків) стане передумовою не лише для обережного використання шкідливих речовин у виробничому процесі, а й для покращення якості продукції.

Рациональною також була б градація систем оподаткування для сільськогосподарських виробників залежно від їх розміру. Зокрема, великі агропідприємства (по типу агрохолдингів) доцільно оподатковувати за загальною системою, середні підприємства та фермерські господарства - за системою єдиного податку 4 групи, а малі та мікропідприємства, до яких слід відносити й особисті селянські господарства - за альтернативною системою єдиного податку (1 група). Зважаючи на дисбаланси розвитку, для виробників, що практикують діяльність у непопулярних і збиткових сферах, доцільно запровадити податкові канікули та знижені податкові ставки податків.

Інформаційні джерела:

1. Барабаш Л. В. Трансформація податкової системи України з метою сприяння розвитку аграрного виробництва. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2021. Вип. 2 (110). С. 29-37.

2. Сільське господарство України. 2019: стат зб. Держ. служба статистики України. Київ, 2019. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/09/zb_sg_Ukr_2019.pdf (дата звернення 05.10.2021)

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ПОСДНАННЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

Король Є.Я., гр. ОіО маг-1-1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **І.І. Рагуліна**
Державний біотехнологічний університет

Ефективний податковий контроль (важлива частина податкової системи в економічному та соціальному контексті) повинен ґрунтуватися на створенні найбільш сприятливих і необтяжених умов для оподаткування підприємств, включаючи подолання нерівномірного розподілу податкового навантаження з урахуванням потреби для задоволення фінансових потреб економіки держави, упорядкування системи планування, організації та проведення податкових перевірок, використання сучасних аналітичних інструментів для їх впровадження.